

Hämnenkyrö

“Mahnalan selän kauneus on maailmankuulu voittamaton.”

*”Täällä on meillä kotoseutu
Kyrösjärven rantamilla.”*

Kansallismaisemien Hämeenkyrössä voi asua mukavasti monessa paikassa ja monella tavalla: kylillä tai kirkolla.

Vain puolen tunnin ajomatkan päässä Hämeenkyrön keskustasta on Tampere. Matka hurahtaa turvallisesti ja nopeasti valaistua kolmostietä.

Uusille kodeille on tarjolla väljiä ja luonnonläheisiä taajamatontteja Kyröskoskenharjulla, sekä Ali-Niskalan ja Ahrolan alueilla (tutustu tarjontaan www.hameenkyro.fi/tontit). Kyläasuminen ja hajarakentaminen antavat monipuoliset mahdollisuudet esimerkiksi hevos- ja luontoharrastuksiin sekä kalastukseen.

Hämeenkyröläiset asuvat upeiden vesistöjen tuntumassa ja juovat hyvää harjupohjavettä. Kunnallinen vesijohtoverkosto kattaa jo valtaosan Hämeenkyrön kylistä, myös jätevesiverkosto laajenee. Tontin ostajalle järjestyy rakennusajaksi vuokra-asunto.

Hämeenkyrön ja lähipitäjien asioista kertoo vahvalla paikallisella otteella Hämeenkyrön Sanomat.

Historiallinen
Kierikkala

"Kierikkalassa asui ennen taatamme kyröläinen."

Vapaa-aika sujuu sutjakasti Hämeenkyrössä kulttuurin ja liikunnan parissa.

Kaksi kansalaisopistoa tarjoavat oivan mahdollisuuden harrastaa mm. kieliä, kädentaitoja, kuvataiteita ja musiikkia. Näyttelemisellä, talvi- ja kesäteatterilla, on Hämeenkyrössä jo lähes vuosisataiset perinteet. Ryhmiä on niin lapsille kuin aikuisillekin.

Kirkonkylässä oleva kirjasto ja kylillä kiertävä kirjastoauto Frans Emil pitävät huolta lukuharrastuksesta. Musiikkiopistossa soi moni soitin, mutta puhallinorkestereilla on täällä perinteisesti erityinen asema. Kunnan lisäksi monet yhdistykset tarjoavat aktiivisille kyröläisille erilaisia toimintamahdollisuuksia.

Monipuolinen liikunta luonnistuu hyvin Hämeenkyrössä. Kenttiä ja seuroja on kaikenkoisten pallojen pelaajille. Jääkiekko ja luistelu onnistuvat huononakin talvena jäähallissa, hiihtäjät sujuttelevat Pirkan uralla ja kuntoradoilla. Rohkeimmat hakevat virkistystä avantoinnista. Lihakset ja mieli vertyvät eri tasoisissa jumppa-, jooga- ja tanssiryhmissä.

Pienet tiet suorastaan kutsuvat pyöräilijöitä: myös Pirkan pyöräilyn pidempi lenkki kulkee Hämeenkyrön kautta.

“Täällä myös minä varttunut olen Hämeenkyrön tanhuvilla.”

Hämeenkyrö

Nobel-kirjailija Frans Emil Sillanpää syntyi Hämeenkyrössä. Tänne sijoittuvat pääosin myös hänen teoksensa tapahtumat.

Frans Emil Sillanpään vaiheista kertovat kaksi kotimuseota, syntymäkoti Myllykolu ja nuoruusajan Töllinmäki. Syntymäkodin pihapiirissä toimii

Myllykolun kesäteatteri, jossa esitetään myös mestarin elämään ja tuotantoon liittyviä näytelmiä.

Hämeenkyröllä on monet kasvot. Lintubongareille se merkitsee kevät- ja syysmuuton aikaan Sasin kylää. Silloin kiikaroitsijat valtaavat Sarkkilanjärven aukean molemmat lintutornit.

Museoväkeä kiinnostaa 1820 rakennetussa kruunun viljamakasiinissa toimiva, uudistunut Hämeenkyrön

kotiseutumuseo. Sen kahdessa kerroksessa esitellään hämeenkyröläistä historiaa. Ahlforsin asepaja on kohde asehistoriasta kiinnostuneille.

Frantsilan Kehäkukan ja Puotihuoneen laajasta yrteittuotteiden, jauhojen, ryyrien, kynttilöiden ja käsistöiden valikoimasta voit ostaa paikallisia tuotteita tuliaisina kotiinviemisiksi. Kehäkukan pihapiirissä on Pappilanjoella ja kansallismaisemissa risteilevän m/s Purimon kotisatama. Samassa pihapiirissä on kesäkuukausina myös matkailijoiden infopiste.

Lauantaisin sekä kesäkeskiviikkojen teematori-iltoina kansa tapaa Kyröskosken torilla. Kauppa käy ja kuulumisia vaihdetaan myös kirpputoreilla.

Hämeenlinna

“Syksy ja talvi verraton on kaikissa oma tunnelma on.”

Hälläpyörä, jo Kalevalassa mainittu, on ihan oikeasti Hämeenkyrön Kyröskoski.

*S*yllävä vesimassa Kyröskoskessa sysäsi liikkeelle hämeenkyröläisen teollisen yrittämisen.

Hämeenkyrö on edelleen monen silmissä leimallinen maatalouspitäjä, vaikka teollinen toiminta alkoi jo 1800-luvulla. Paperiteollisuuden perinteitä jatkaa Kyröskoskella M-real Oyj. Uudempaa yritystoimintaa edustavat mm. elektroniikka- ja alihankintayritykset.

Maataloudella on toki vielä sijansa: Hämeenkyrössä on isoja karjatiloja, luomuviljelyä, marja- ja muita noutotiloja sekä tilapuoteja, erikoisuutena Frantsilan luomuyrttitila. Monet matkailuyritykset sijoittuvat upeisiin kansallismaisemiimme.

Hämeenkyrö tarjoaa hyvän ympäristön ja tilaa uusille yrityksille. Se on sopivan matkan päässä suuremmista keskuksista. Kunnassa on vapaita liike-, yritys- ja teollisuustontteja mm. Tippavaarassa. Uusia alueita muodostuu jatkossa myös muihin tulossa olevan ohitustien liittymin.

Vahva koulutustarjonta Hämeenkyrössä auttaa ammattitaitoisen henkilöstön saamisessa: Länsi-Pirkanmaan koulutuskuntayhtymän koulutusaloina on luonnonvara-ala, tekniikka ja liikenne sekä matkailu-, ravitsemis- ja talousalat.

HÄMEENKYRÖ

Asukkaita: noin 10 600

Veroprosentti 2011: 20 %

Elinkeinorakenne:

maa- ja metsätalous: 10 %

teollisuus: 32 %

palvelut: 58 %

YHTEYSTIEDOT

Hämeenkyrön kunta

Härkikuja 7, 39100 Hämeenkyrö

www.hameenkyro.fi

Matkailupalvelut

Matkailusihteeri

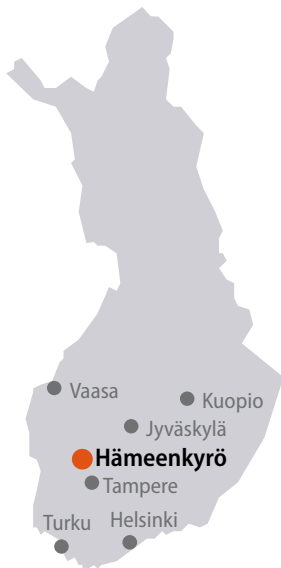
050 364 6052

Tontit ja kaavoitus

Kaavoitusarkkitehti

050 310 0899

Yrityspalvelut 050 310 0331

Kannen otsikko ja aukeamien kuvatestit ovat lainauksia Hämeenkyrön masurkasta (säv. ja san. Heikki Joukio).
Valokuvat: Riitta Angervuo, Aarre Leskinen, Erkki Luumi, Juha Mäkelä, Anitta Puntala-Periaho, Jurkka Pöntty, Marja Tuomisto.

*Kylissä on kutsuvia
kesäkahviloita.*

*Hämeenkyrössä luonto
ja siihen sopivat
harrastukset ovat
lähellä.*

*Vanhat autot täyttävät
torin ainakin yhdenä
kesän teematori-iltana.*

*Sarkkilanjärvi on
monien muuttolintujen
välilaskupaikka.*

*M/S Purimo tekee
aikatauluristeilyjen
ohessa teema- ja
tilausristeilyjä.*

*Koskinäytökset vappu-
ja juhannuspäivänä
sekä heinä- ja
elokuun
2. sunnuntaina.*

*Kesäteatteri toimii
Myllykolun museon
kupeessa.*

*Alkuperäisen juomasar-
ven sai rohkea kyröläi-
nen talonpoika lahjaksi
Ruotsin kuninkaalta.*

*Pienet tiet
houkuttelevat
pyöräilemään.*

*Vesi on Hämeenkyrössä
tuttu ja houkutteleva
elementti.*

*Frantsilan Yrttitila
kutsuu kylään.*

*Hämeenkyrön itse
poimitut marjat
– kyllä maistuu!*

HÄMEENKYRÖ KÄYNTIKOHTTEITA

- 1 Kirkko, vanha hautausmaa ja kotiseutumuseo
- 2 Mäntyrinteen hautausmaa
- 3 Kyröskoski, koski
- 4 Jumesniemen kirkko-koulu/ Kärjen Karmi
- 5 Mannanmäen näkötorni
- 6 Ahlforsin asepaja (avoinna tilauksesta)
- 7 Töllinmäki, F.E. Sillanpään nuoruudenkoti
- 8 Myllykolu, F.E. Sillanpään syntymäkoti sekä kesäteatteri